ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 3538
Ημερομ. Κατάθεσης: 25/2/2022

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

25 Φεβρουαρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κώστα Σκρέκα.

Θέμα: «Επείγουσα ανάγκη για άμεση διακοπή των σεισμικών ερευνών στη θαλάσσια περιοχή του Ιόνιου Πελάγους.»

Κύριε Υπουργέ,

Πρόσφατα, δεκαπέντε (15) περιβαλλοντικές οργανώσεις απέστειλαν επίσημη επιστολή στον κ. Πρωθυπουργό, όπως επίσης και σε εσάς, υποβάλλοντας αίτημα για επείγουσα διακοπή των σεισμικών ερευνών από την εταιρεία "Ελληνικά Πετρέλαια" στη θαλάσσια περιοχή «Ιόνιο». Αυτές οι σεισμικές έρευνες αποτελούν το πρώτο βήμα μιας εξαιρετικά επικίνδυνης διαδικασίας έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων και αφορούν σε υποθαλάσσιες εκρήξεις ήχου που πραγματοποιούνται με τη χρήση πολύ δυνατών σεισμικών αεροβόλων.

Από αυτές τις εκρήξεις προκαλείται ένας εκκωφαντικός θόρυβος που επαναλαμβάνεται ανά 10-15 δευτερόλεπτα καθ'όλη τη διάρκεια του 24ώρου και σε καθημερινή βάση. Για χρονικό διάστημα που μπορεί να διαρκέσει εβδομάδες ολόκληρες βομβαρδίζεται το οικοσύστημα όπου ζούν μοναδικά και απειλούμενα θαλάσσια είδη. Η ζωή θαλάσσιων ειδών – όπως για παράδειγμα οι φάλαινες ή τα δελφίνια που επιβιώνουν σε μεγάλα βάθη με ελάχιστο φως μέσα στη θάλασσα – εξαρτάται από τον ήχο. Ζωτικές λειτουργίες τους όπως η επικοινωνία, η εύρεση τροφής, η αναπαραγωγή, ο προσανατολισμός και η αποφυγή θηρευτών, λαμβάνουν χώρα μέσω του ήχου. Τα σεισμικά αεροβόλα εκτοξεύουν συμπιεσμένο αέρα τα κύματα του οποίου μπορούν να διανύσουν απόσταση έως και μερικές χιλιάδες χιλιόμετρα από την πηγή εκτόξευσής τους, γεγονός που μεταφράζεται σε δραματικές επιπτώσεις για όλο το θαλάσσιο οικοσύστημα. Η σημαντικότερη εξ αυτών των επιπτώσεων είναι η απώλεια ακοής των θαλάσσιων ειδών που μπορεί να οδηγήσει ακόμα και στο θάνατό τους.

Στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή όπου πραγματοποιούνται σεισμικές έρευνες από το ειδικό ερευνητικό σκάφος "SW Cook", έχουν καταγραφεί μέχρι στιγμής τρία περιστατικά εκθαλάσσωσης ζιφιών *(Ziphius cavirostris)* και αποτελεί πλέον αδήριτη ανάγκη η αυξημένη επαγρύπνηση και επιφυλακή όλων προς αποτροπή παρόμοιων περιστατικών. Σύμφωνα δε, με την αρχή της προφύλαξης, την εθνική, ενωσιακή και διεθνή νομοθεσία, επιβάλλεται να διακοπούν άμεσα οι σεισμικές έρευνες που διεξάγονται αυτήν την περίοδο στην περιοχή, λαμβάνοντας υπόψη τις σοβαρές επιπτώσεις του θορύβου στα Κητώδη, τα μεγάλα θαλάσσια θηλαστικά που είναι

άριστα προσαρμοσμένα στο περιβάλλον τους, ιδίως όταν ο θόρυβος αυτός προέρχεται από σεισμικές έρευνες ή από τη χρήση στρατιωτικού σόναρ. Οι πολύ σοβαρές αυτές επιπτώσεις σαφώς τεκμηριώνονται στη διεθνή βιβλιογραφία (π.χ. απώλεια ακουστικής ευαισθησίας, προσωρινό ή μόνιμο τραύμα, αλλαγή συμπεριφοράς, αύξηση στρες, εκβρασμός, θάνατος κ.α.). Δέον επίσης να αναφερθεί ότι η Απόφαση 7.13 της Συμφωνίας ACCOBAMS (Συμφωνία για τη διατήρηση των Κητωδών στη Μαύρη Θάλασσα, τη Μεσόγειο και την Παρακείμενη Ζώνη του Ατλαντικού) αναφέρεται ρητά σε περιπτώσεις προσαράξεων και στην υποχρέωση να σταματήσουν οι ηχητικές εκπομπές και να καταβληθεί η μέγιστη προσπάθεια ώστε να γίνουν κατανοητά τα αίτια.

Η επιστολή των 15 περιβαλλοντικών οργανώσεων επισημαίνει ότι *"η προσωρινή απαγόρευση δραστηριότητας που προκαλεί ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος μέχρι να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για να αποτραπεί η υποβάθμιση αυτή απαιτείται ρητά από το άρθρο 30 παρ. 2 του ν. 1650/1986. Επιπλέον, η λήψη μέτρων για την αποφυγή και τον περιορισμό περαιτέρω ζημίας αποτελεί σαφή υποχρέωση του αναδόχου όπως ρητά προβλέπεται στο άρθρο 12Α παρ. 3 του ν. 2289/1995 (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει): «[ο] Ανάδοχος οφείλει επίσης να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα έτσι ώστε να περιορίσει στο ελάχιστο κάθε περιβαλλοντική ρύπανση ή ζημία στα νερά, στο έδαφος ή στην ατμόσφαιρα που μπορεί να προκληθεί σε σχέση με τις δραστηριότητες υδρογονανθράκων». Η ίδια διάταξη προβλέπει επίσης ότι «σε περίπτωση που ο Εκμισθωτής ή Εργοδότης κρίνει ότι οποιεσδήποτε εργασίες ή εγκαταστάσεις που έχουν ανεγερθεί ή δραστηριότητες που διεξάγονται δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο πρόσωπα ή περιουσία τρίτου προσώπου ή ρυπαίνουν ή επιφέρουν ζημία στο περιβάλλον, στην πανίδα, στη χλωρίδα ή στους θαλάσσιους οργανισμούς, ζητά από τον Ανάδοχο να λάβει διορθωτικά μέτρα, εντός εύλογης χρονικής περιόδου και να αποκαταστήσει οποιαδήποτε ζημία στο περιβάλλον».".*

Εν τέλει η επιστολή αποσαφηνίζει ότι *"Παρόμοια υποχρέωση του αναδόχου για τη λήψη μέτρων επανόρθωσης καθώς και η δυνατότητα αιτήματος από τον εκμισθωτή για διακοπή των εργασιών σε περιπτώσεις που υπάρχει εύλογος λόγος ότι συγκεκριμένες εργασίες βλάπτουν την υδρόβια ζωή προβλέπονται και στην ίδια τη σύμβαση παραχώρησης δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης πετρελαίου και ορυκτού αερίου, η οποία έχει κυρωθεί με τον ν. 4629/2019 (Α΄154) (άρθρα 9 παρ.α 2 εδ. στ΄ και άρθρο 12 παρ. 4). Επισημαίνεται επίσης ότι είναι συμβατική υποχρέωση του μισθωτή σε περιπτώσεις «επείγοντος περιστατικού ή ατυχήματος που επηρεάζει το περιβάλλον»«να προβεί σε κάθε ενέργεια με συνετό και αναγκαίο τρόπο σύμφωνα με τη Περιβαλλοντική Νομοθεσία και τους Κανόνες Επιστήμης και Τέχνης Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων που αρμόζουν στις περιστάσεις» (άρθρο 12 παρ. 13)."*

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται ο κ. Υπουργός:

- Προτίθεστε να καλέσετε άμεσα την εταιρεία "Ελληνικά Πετρέλαια" να διακόψει τις σεισμικές έρευνες ως τμήμα της διαδικασίας έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή «Ιόνιο»;
- Πως πρόκειται να προστατεύσετε την ευαίσθητη ισορροπία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων Ιονίου και Κρήτης όπου έχουν σχεδιαστεί εκρήξεις ήχου ως τμήμα διαδικασίας έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Βουλευτής Α΄ Αθηνών, ΜέΡΑ25